

शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र

पदपूर्ति समिति

पद: अधिकृत(सेवा - प्रशासन, समूह - प्रशासन, उप-समूह - प्रशासन) को खुल्ला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना

१. प्रथम चरण: - लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००		
पत्र	विषय/खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	General Knowledge, Administration and Governance	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	५० प्रश्नX १ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्नX ५ अङ्क ३ प्रश्नX १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर	७ प्रश्नX १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधान	२ प्रश्नX १५ अङ्क	
२. द्वितीय चरण : -अन्तर्वार्ता							
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय	
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक				

द्रष्टव्य :

- यो परीक्षा योजनालाई प्रथम चरण (लिखित परीक्षा) र द्वितीय चरण (अन्तर्वार्ता) गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथमचरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीयचरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७६।११।१९

शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र

पदपूर्ति समिति

पद: अधिकृत(सेवा - प्रशासन, समूह - प्रशासन, उप-समूह - प्रशासन) को खुल्ला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, सहायक प्रशासकीय अधिकृत तह ७ पदकोखुल्ला र आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :-

General Knowledge, Administration and Governance

खण्ड (A): 50 Marks

1. **General Knowledge(सामान्य ज्ञान)** (५० प्रश्न x १अङ्क = ५०)
- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
 - 1.2 नेपालको प्राचीन इतिहास (लिच्छविकाल र मल्लकाल) र आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म) को राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक आर्थिक अवस्था
 - 1.3 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
 - 1.4 नेपालको आर्थिक अवस्था: विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत), विकास योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवाल/विषयहरू
 - 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
 - 1.6 संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ)
 - 1.7 दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बैसाईसराई, जलवायु परिवर्तन, जैविक विविधता, दुर्लभ पशुपन्छी र वनस्पतिहरू
 - 1.8 विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी जानकारी
 - 1.9 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटनाहरू : राजनैतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, सूचना प्रविधि, पुरस्कार
 - 1.10 दिगो विकास लक्ष्य सम्बन्धी सामान्य जानकारी
 - 1.11 शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र र सो को कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली तथा आर्थिक प्रशासन नियमावली सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (B): 50 Marks

१. **राज्य र कानून**
- १.१ नेपालमा संवैधानिक विकास र नेपालको वर्तमान संविधान
 - १.२ लोकतन्त्र, समावेशीकरण, कानुनी राज्य र मानव अधिकार
 - १.३ सूचनाको हक, पारदर्शिता र सार्वजनिक निकायको उत्तरदायित्व
 - १.४ राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन : अवधारणा, क्षेत्र र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरू
२. **सार्वजनिक प्रशासन**
- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चूनौतीहरू
 - २.२ प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति)
 - २.३ सार्वजनिक प्रशासनको संचालन विधिहरू
 - २.१.१ समन्वय : अर्थ, महत्व र समन्वयका तरिकाहरू
 - २.१.२ अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण

**शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र
पदपुर्ति समिति**

**पद: अधिकृत(सेवा - प्रशासन, समूह - प्रशासन, उप-समूह - प्रशासन) को खुल्ला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम**

- २.१.३ सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- २.४ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- २.५ सार्वजनिक प्रशासनमा निर्णय लिने प्रक्रिया
- २.६ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, बढुवा, तलब सुविधा, सुपरिवेक्षण, बृति विकास, कार्यक्षमता मूल्यांकन र अवकाश
- २.७ सार्वजनिक प्रशासनमा जनशक्तिको स्थान, उत्प्रेरणा, गुनासो समाधान, नेतृत्व शैली, व्यवसायिक स्वास्थ्य तथा सुरक्षा, व्यवसायिकता, नैतिकता, आचरण र अनुशासन, पुरस्कार र दण्ड/सजाय सम्बन्धी व्यवस्था

३. संगठन

- ३.१ परिचय, स्वरूप तथा संगठन गठनका आधारहरू
- ३.२ संगठनका सिद्धान्तहरू (आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सिमा, पदशोपान) र नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा त्यसको प्रयोग
- ३.३ संगठनका केही प्रमुख पक्षहरू: संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य
- ३.४ नेपालको केन्द्रीय र स्थानीय सरकारको संगठन स्वरूप
- ३.५ सल्लाह दिने निकाय र निर्णय लिने तथा कार्यान्वयन गर्ने निकाय

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या	
		वस्तुगत	विषयगत
A	50	५०प्रश्नX १ अङ्क= ५०	-
B	50	-	४प्रश्नX ५ अङ्क= २० ३ प्रश्नX १०अङ्क= ३०

शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र
पदपूर्ति समिति

पद: अधिकृत(सेवा - प्रशासन, समूह - प्रशासन, उप-समूह - प्रशासन) को खुल्ला/आन्तरिक
प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र :-सेवा सम्बन्धी

खण्ड (A): 45 Marks

१. व्यवस्थापन

- १.१ व्यवस्थापनको अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- १.२ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- १.३ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- १.४ व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार (सहभागितामूलक, नियन्त्रणात्मक)
- १.५ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- १.६ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू (द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, दैवी प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन र परिवर्तन व्यवस्थापन)
- १.७ सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापन
- १.८ श्रमिक संगठन(Trade Union)र सामुहिक सौदावादी(Collective Bargaining)
- १.९ नेपालका सार्वजनिक संस्थानहरूको स्थापनाको उद्देश्य, विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू
- १.१० शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रका विद्यमान अवस्था, सम्भावना र चुनौतीहरू

२. विकासका समसामयिक पक्षहरू

- २.१ दिगो विकास अवधारणा एवं नेपालमा दिगो विकासका प्रयास तथा चुनौतीहरू
- २.२ संघियता, विकेन्द्रीकरण र स्थानीय स्वायत्त शासन
- २.३ आर्थिक उदारीकरण र निजीकरण
- २.४ सुशासन र विकासको सम्बन्ध
- २.५ वातावरण, जनसंख्या व्यवस्थापन र विकास
- २.६ विकासमा जनसहभागिता, विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
- २.७ विकासमा सूचना-सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- २.८ राष्ट्रिय विकासमा गैरसरकारी क्षेत्र तथा दातृ निकायहरूको भूमिका

३. प्रशासकीय व्यवस्थापनका विधि र तौरतरिका तथा नेपालमा तिनको प्रयोग

- ३.१ व्यवस्थापन परीक्षण
- ३.२ नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्वको प्रकार, प्रवृत्ति र यसको भूमिका
- ३.३ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता र नागरिक बडापत्रको व्यवहारिक पक्ष
- ३.४ प्रशासकीय व्यवस्थापनमा नागरिकको सहभागिता एवं नागरिक समाजसँगको सहकार्य र साभेदारी निर्माण
- ३.५ कार्यालय व्यवस्थापन र कार्यविधि

खण्ड (B): 55 Marks

४. लेखा र लेखा प्रणाली

- ४.१ लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- ४.२ सरकारी लेखा प्रणालीको सिद्धान्तहरू र नेपालमा यसको प्रयोग
- ४.३ लेखापरिक्षणको अवधारण तथा आधारभूत सिद्धान्त, प्रकार, महत्व एवं उपादेयता
- ४.४ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परिक्षण तथा अन्तिम लेखा परिक्षण

शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र

पदपूर्ति समिति

पद: अधिकृत(सेवा - प्रशासन, समूह - प्रशासन, उप-समूह - प्रशासन) को खुल्ला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.५ आर्थिक अनुशासन र वित्तीय व्यवस्थापन र लेखापरिक्षण
- ४.६ सार्वजनिक जवाफदेहीको अवधारणा र त्यसको प्रयोग
- ४.७ बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था

५. आर्थिक प्रशासन र अनुसन्धान विधि

- ५.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- ५.२ बजेटका सिद्धान्त, महत्व, नेपालको सरकारी बजेट प्रणालीको विकास, बजेट तर्जुमाको वर्तमान व्यवस्था, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया र बजेट चक्र
- ५.३ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- ५.४ नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तिय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चुनौतीहरु
- ५.५ सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
- ५.६ प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन र प्रस्तुतीकरण
- ५.७ खरीद विधि

६. ऐन, नियम र नीतिहरु

- ६.१ शहीद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रको कर्मचारी सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली तथा आर्थिक प्रशासन नियमावली सम्बन्धी जानकारी
- ६.२ नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- ६.३ नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०५३
- ६.४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ६.५ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५, तथा आर्थिक कार्याविधि नियमावली, २०६४
- ६.६ भ्रमण खर्च नियमावली, २०६८

यस पत्र/विषयको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

खण्ड	अङ्कभार	विषयगत	
		लामो प्रश्न संख्या	समस्या समाधान
A	50	३ प्रश्न X १० अङ्क = ३०	१ प्रश्न X १५ अङ्क = १५
B	50	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०	१ प्रश्न X १५ अङ्क = १५
जम्मा		७ प्रश्न X १० अङ्क = ७०	२ प्रश्न X १५ अङ्क = ३०